

MEGFIGYELÉSEK

Holdfogyatkozás: 1975 november 18/19.

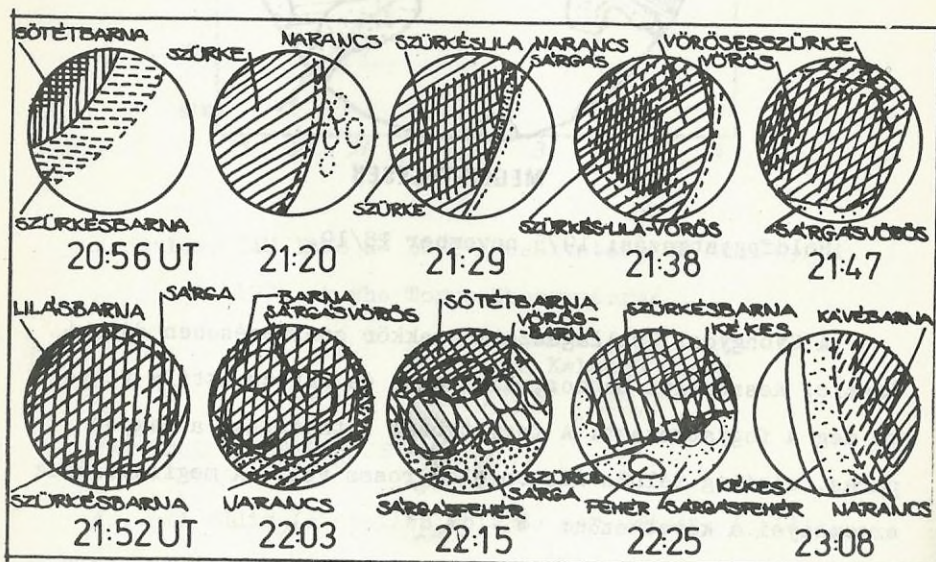
A Gyöngyösi Csillagászati Szakkör szervezésében Füleki László, Keszthelyi Sándor, Kiss Anna és Patócs Attila figyelte meg a fogyatkozást. A fogyatkozás láthatósága a nagyon párás, némileg felhős időben elég rossz volt. A megfigyelések eredményei a következők:

A félárnyék a teljes fogyatkozás előtt és után 15 - 20 perccel már, illetve még látszott. Az umbra ivét 10 - 15 ivperccel növelte meg. Színe barnásszürkének tűnt.

A kontaktusok közül a felhőzet az első kettő pillanatának pontos megállapítását megakadályozta. A 3. kontaktus, azaz a teljes árnyékból való első kilépés $22^{\text{h}} 44^{\text{m}}$ UT -kor játszódott le. A 4. kontaktus, azaz az umbrából való teljes kilépés időpontja szabad szemmel nézve $00^{\text{h}} 08^{\text{m}},8$ UT -kor történt meg.

Egy 6 cm -es japán csillagászati távcső 35 -szörös nagyítá-
sával nézve ez a kontaktus 15 s -al később történt.

A vázlatrajzok az árnyék helyzetének ábrázolásával és a szín-
ek feljegyzésével készültek. Kiss Anna és Keszthelyi Sándor
szabad szemmel készítette ezeket, hogy felhasználhatók le-
gyenek a fogyatkozás berejeződése után megrestett akvarellek-
hez.

A teljes fogyatkozás bekövetkezésekor, azaz 22^h 23^m UT -kor
is nagyon világos, sok színes részlettel tarkított maradt a
Hold. A Danjon skála szerint 3 vagy 4 -es fokozatu, tehát vi-
lágos volt.

A fényességmérések a "karácsonyfadisz" módszerrel történtek.
Egy 5 cm átmérőjű gomböt használtunk és a Jupitert vettük
összehasonlítóként. A Hold összfénye 22^h 00^m - 22^h 24^m UT
között -2,5 - -3,0 magnitudo volt. A teljes árnyékból való

...ibujás után, azaz $00^h 15^m$ UT -kor $-9,3$ magnitúdót mértünk.

Egyéb jelenséget jelentett a teljes fogyatkozáskor feltűnő 15 fok széles Tejút sáv, amely az Auriga és a Perseus csillagképekben látszott jól. A zenitben $5,8^m$ volt szabad szemmel a határ. $22^h 11^m$ UT -kor az elsötétült Hold alatt 2 fokkal suhint el egy kb. -5 magnitúdós tüzgömb, amely az Andromeda csillagkép felől a Gemini felé haladt. A 40 fok hosszan látszó tüzgömb a színét is változtatta. Ezen kívül néhány Leonida és Andromedida meteor is feltűnt. A fogyatkozás közben sokszor látszott holddudvar, kb. 6 fokos átmérővel és holdszivárvány 30 fokos átmérővel.

Kráterkontaktusok: észlelés a 6 cm -es japán refraktorral.

Grimaldi	$23^h 03^m,3$	UT
Tycho	$23 05,5$	
Aristarchos	$23 22,3$	
Copernicus	$23 32,2$	
Plato	$23 50,7$	
Proclus	$00 00,5$	
Mare Crisium	$00 04,4$	

Fényképezés céljára egy ZENIT 3M 2/58 -as gépet használtunk színes diafilmmel töltve. /Orwochrom és Fortechrom/ 7 kockára sikerült jó színvisszaadásu képeket készíteni. A két filmanyag közül az Orwochrom színvisszaadása hasonlít jobban a színes akvarell festményekre. A Fortechrom film azonban jobb felbontású képeket adott. Egy Orwochrom UT-18 -as dián az Orion csillagai $4,7^m$ határfényességig láthatók, a felvétel